

**ВПЛИВ ДОБАВОК СЕЛ-ПЛЕКСУ ТА ОЛЛЗАЙМУ ССФ У
КОМБІКОРМАХ ЗІ ЗНИЖЕНИМ РІВНЕМ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН НА
ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ**

Косяненко О.М. ас., Сломчинський М.М. доц.
(Білоцерківський національний аграрний університет)

Наведено вплив добавок ОЛЛЗАЙМУ ССФ та СЕЛ-ПЛЕКСУ на продуктивність та збереженість курчат-бройлерів у перші 14 днів життя. Встановлено, що препарати діють навіть за зниженого рівня поживних та мінеральних речовин у комбікормі.

Постановка проблеми. За період свого життя, а це в середньому 45–50 днів, бройлер збільшує свою живу масу більш ніж у 70 разів. Така інтенсивність росту потребує відповідних умов утримання і годівлі [1, 3].

Дуже важливим періодом не тільки для бройлерів, а й для всіх видів тварин, є перші дні життя. Адже у цей час тварині необхідно забезпечити організм поживними речовинами не лише для росту, а й для подолання наслідків стресів, які повсякчас супроводжують молодняк у цей віковий період.

Основним завданням у перші 2 тижні вирощування бройлерів є формування відмінного апетиту та досягнення максимальних темпів росту. При цьому необхідно врахувати, що травна система курчат знаходиться ще в стадії розвитку, тому якість корму, що споживає птиця в цей період, відіграє вирішальну роль. Враховуючи функціональний стан організму курчат, у перший тиждень їх життя рекомендовано якомога інтенсивніше підвищувати їх живу масу, а от у наступні 7 днів інтенсивність їх росту необхідно знижувати з метою запобігання такому явищу, як «синдром раптової смерті».

Вартість передстартерних та стартерних комбікормів, які використовують до 14-го дня життя, займає невелику частину загальних витрат на годівлю бройлерів, тому в цей період варто знехтувати ціною комбікорму за ради подальшої рентабельності виробництва м'яса курей [2].

Мета досліджень. Визначити вплив добавок СЕЛ-ПЛЕКСУ та ОЛЛЗАЙМУ ССФ у раціонах із зниженим рівнем поживних речовин на продуктивність та збереженість курчат-бройлерів у перші тижні життя.

Методика досліджень. Для проведення експерименту в умовах ТОВ «Комплекс «Агромарс» було сформовано 2 групи добових курчат-бройлерів кросу РОСС – 308 по 124200 голів у кожній. Птицю кожної групи утримували в 6-ти пташниках по 20700 голів у кожному. Для годівлі курчат використовували повнораціонні комбікорми. До складу комбікормів тварин дослідної групи додатково вводили СЕЛ-ПЛЕКС та ОЛЛЗАЙМ ССФ у кількості по 300 г/т корму. Окрім добавок, комбікорми контрольної та дослідної груп різнилися за складом та поживністю.

Результати досліджень. У ході експерименту для годівлі курчат-бройлерів віком 1–14 діб використовували повнораціонні комбікорми (табл. 1).

Дані таблиці 1 свідчать, що споживаючи передстартерний комбікорм птиця дослідної групи отримували більше обмінної енергії – на 1,6 % та сирого жиру – на 0,1 %, менше сирогої клітковини – на 0,3 %, лізину – на 0,11 %, метіоніну+цистину – на 0,08 %, треоніну – на 0,11 %, кальцію – на 0,15 %, загального фосфору – на 0,14 % та доступного фосфору – на 0,08 % порівняно з контрольними аналогами.

При використанні у годівлі бройлерів стартерних комбікормів птиця дослідної групи отримувала таку ж кількість обмінної енергії, як і контрольні курчата, проте вміст сирого протеїну був нижчим на 1 %, жиру – 0,2 %, клітковини – 0,7 %, лізину – 0,12 %, метіоніну з цистином – 0,06 %, треоніну – 0,03 %, кальцію – 0,21 %, загального та доступного фосфору – відповідно на 0,18 та 0,8 %.

Таблиця 1. Поживність комбікормів для курчат-бройлерів, %

Показник	Контрольна група		Дослідна група	
	Передстартерний комбікорм (1–7 діб)	Стартерний комбікорм (8–14 діб)	Передстартерний комбікорм (1–7 діб)	Стартерний комбікорм (8–14 діб)
Обмінна енергія, МДж/кг	12,60	12,80	12,80	12,80
Сирий протеїн	22,60	22,00	21,50	21,00
Сирий жир	6,20	6,40	6,30	6,20
Сира клітковина	3,10	3,50	2,80	2,80
Лізін	1,44	1,38	1,33	1,26
Метіонін+цистин	1,02	0,96	0,94	0,90
Треонін	0,93	0,83	0,82	0,80
Кальцій	1,05	1,01	0,90	0,80
Загальний фосфор	0,76	0,76	0,62	0,58
Доступний фосфор	0,48	0,46	0,42	0,38
Натрій	0,16	0,16	0,16	0,16

Таким чином, у перші два тижні свого життя курчата-бройлери дослідної групи отримували менше поживних речовин, особливо сирого протеїну та незамінних амінокислот, і мінеральних речовин, порівняно з тваринами контрольної групи.

Проте, за живою масою курчата дослідної групи переважали своїх контрольних аналогів. Так, при постановці на дослід курчата обох груп мали ідентичну живу масу – 38,33 г. Після закінчення використання передстартерних комбікормів тварини дослідної групи випереджали контрольних аналогів за живою масою на 5,4 % ($P < 0,001$), оскільки у цей період маса контрольних тварин становила 164,75 г, а дослідних – 173,67 г при рекомендованій нормі 182 г. Споживання стартерного комбікорму призвело до незначного зниження інтенсивності росту молодняку курей дослідної групи, тому їх перевага над контрольними тваринами скоротилася до 4,7 % ($P < 0,001$). У віці 14 діб жива маса курчат контрольної групи становила 424,55 г, а дослідної – 433,90 г при рекомендованій нормі 455 г .

Про зниження інтенсивності росту курчат-бройлерів дослідної групи свідчить і динаміка середньодобових приростів. Так, у період з 1 до 7 дня життя тварини дослідної групи за середньодобовими приростами переважали контроль на 1 г, що становить 5,6 % ($P < 0,001$).

У наступний період (7–14 діб) різниця між курчатами контрольної та дослідної груп також становила 1 г, проте це складало лише 2,8 % ($P < 0,01$). Упродовж періоду досліду (1–14 діб) за середньодобовими приростами живої маси курчата дослідної групи переважали контрольних аналогів на 1 г або 3,7 % ($P < 0,001$).

Вочевидь, причиною підвищеної інтенсивності росту курчат-бройлерів дослідної групи є наявність у складі їх комбікорму ОЛЛЗАЙМУ ССФ. Це комплексний мультиензимний препарат, який містить у своєму складі протеазу, ксиланазу, целюлазу, фітазу, амілазу, β -глюконазу та пектиназу. Цей препарат отримують шляхом культивування дріжджових культур *Aspergillus niger*.

У ході експерименту ретельно контролювали збереженість молодняку, адже саме у цей період вирощування зазвичай спостерігають високу смертність молодняку (рис. 1).

Аналізуючи дані рисунку 1 можна стверджувати, що використання у складі комбікормів добавки СЕЛ-ПЛЕКС сприяло зниженню загибелі курчат на 16 %. Цей препарат виготовлено з дріжджових клітин, вирощених на субстраті, збагаченому селеном. До складу цього препарату входить 0,1 % селену у вигляді органічних селеновмісних сполук, які легко засвоюються та накопичуються в організмі тварин і виконують роль антиоксидантів. Завдяки властивостям селену СЕЛ-ПЛЕКС захищає організм птиці від наслідків стресу, підвищує імунітет.

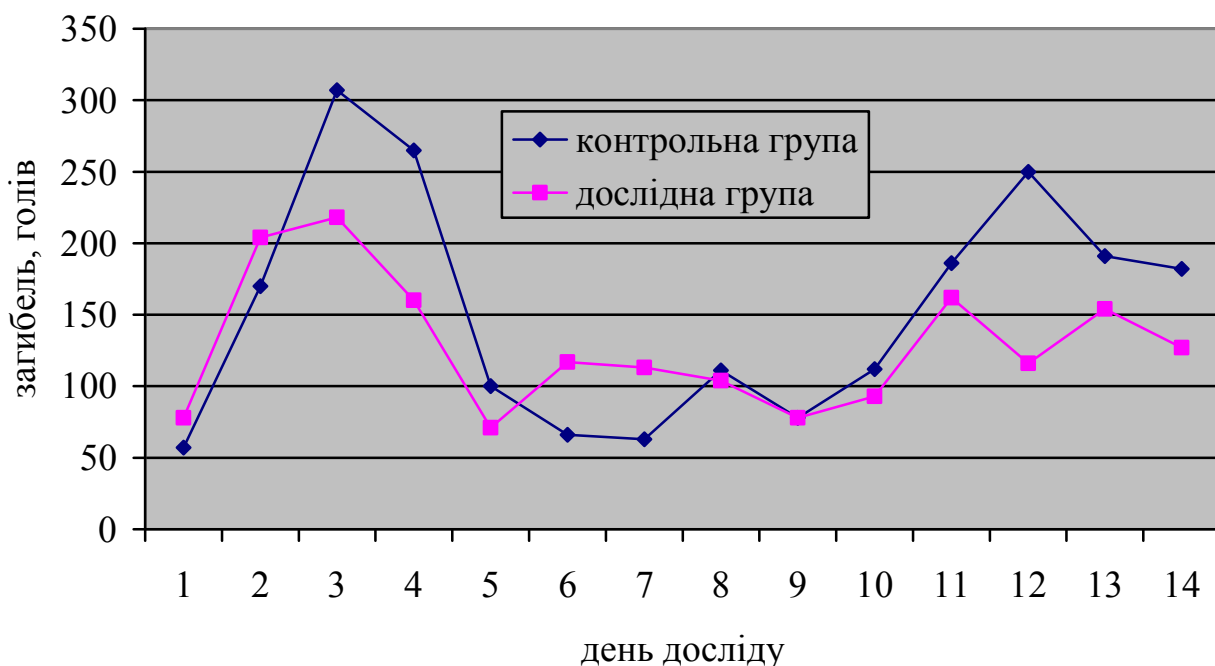

Рис.1. Загибель піддослідних курчат, голів

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи результати проведеного експерименту варто відзначити наступне:

1. Уведення до складу комбікормів для годівлі курчат бройлерів віком 1–14 діб СЕЛ-ПЛЕКСУ та ОЛЛЗАЙМУ ССФ навіть за зниженого рівня сирого протеїну, амінокислот та мінеральних речовин сприяє підвищенню середньодобових приростів живої маси на 3,7 % ($P < 0,001$).

2. Застосування в годівлі курчат-бройлерів зазначених добавок зумовлює зниження загибелі тварин на 16 %.

В подальшому необхідно дослідити вплив СЕЛ-ПЛЕКСУ та ОЛЛЗАЙМУ ССФ за зниженого вмісту поживних речовин в комбікормі на продуктивність та збереженість бройлерів у інші вікові періоди, а також встановити вплив цих добавок на якість м'яса.

Список використаних джерел

1. Ібатуллін І.І., Мельничук Д.О., Богданов Г.О., та інші. Годівля сільськогосподарських тварин. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 616 с.

2. Бессарабова Р.Ф., Топорова Л.В., Егоров І.А. Корма и кормление сельскохозяйственной птицы. – М.: Колос, 1992. – 271 с.

3. Проваторов Г.В., Проваторова В.О. Годівля сільськогосподарських тварин. – Суми: Університетська книга, 2004. – 509 с.

Аннотация

Влияние добавок СЕЛ-ПЛЕКСА и ОЛЛЗАЙМА ССФ в комбикормах со сниженным уровнем питательных веществ на продуктивность и сохранность цыплят-бройлеров

Косяненко Е.М., Сломчинский М.Н.

Приведено влияние добавок ОЛЛЗАЙМА ССФ и СЕЛ-ПЛЕКСА на продуктивность и сохранность цыплят-бройлеров в первые 14 дней жизни. Установлено, что препараты действуют даже при сниженном уровне питательных и минеральных веществ в комбикорме.

Abstract

Influence of SEL-PLEX and ALLZYME SSF in low energy and nutrients level diets for broilers on production and lifeability

E.Kosyanenko, M.Slomchynsky

Studied influence of SEL-PLEX and ALLZYME SSF on production and lifeability of 0–14 days old broilers. SEL-PLEX and ALLZYME SSF give positive effect even in diets with low energy and nutrients diets.